

CVIČNÝ TEST č. 1 z českého jazyka

U každé z vět v úkolech č. 1-14 rozhodni, zda je napsána bez pravopisné nebo mluvnické chyby.

1. a) ano – b) ne *Byl to obras moře s racky a majákem.*
2. a) ano – b) ne *S brýlemi zacházejte opatrně.*
3. a) ano – b) ne *Oba stoly byly prostřeny bílými ubrusy.*
4. a) ano – b) ne *V sadech dozrávali meruňky, třešně a raná jablka.*
5. a) ano – b) ne *Oběvily se mraky, vítr zesílil a spustil se déšť.*
6. a) ano – b) ne *Proudy vody se valily a tvořily kaluže.*
7. a) ano – b) ne *Někteří tvrdí, že začátek podzimu je datován padáním žaludů.*
8. a) ano – b) ne *Půjdeš s námi na procházku, nebo se budeš raději dívat na televizi?*
9. a) ano – b) ne *Naši hráči se ujali vedení už ve 4 minutě a v 16 minutě vstřelili další branku.*
10. a) ano – b) ne *Říkal jsem to naším známým.*
11. a) ano – b) ne *Chvíli se hádali a potom se rozhodli vyhledat soudce.*
12. a) ano – b) ne *Králík a zajíc začali výmluvně líčit svou při.*
13. a) ano – b) ne *Uchopil mě za ruce a táhl mě po zádech k břehu.*
14. a) ano – b) ne *Pojďte s námy na výlet.*
15. Která z následujících vět je rozkazovací?
  - a) *Vstaň a něco mi zahraj!*
  - b) *Máma stojí nad mou postelí a třese mnou.*
  - c) *Brouček poprvé svítí v zahradě.*
  - d) *Jak jste se měli o víkendu?*
16. V následujících dvojicích jsou slova, která mají různý význam. V jedné dvojici je však slovo, které nemá žádný smysl. O kterou dvojici se jedná?
  - a) *snít – znít,*
  - b) *býlí – bílí,*
  - c) *správa – zpráva,*
  - d) *běh – bjeh.*
17. Vyber výraz, ve kterém je chyba.
  - a) *sběr papíru,*
  - b) *shlédnout film,*
  - c) *způsobit škodu,*
  - d) *zkusit štěstí.*
18. Ve které skupině slov jsou pouze neohebné slovní druhy?
  - a) *nad, dobře, on, běžet,*
  - b) *Klára, žbluňk, než, nikde,*
  - c) *aby, proč, krásně, frnk,*
  - d) *snadno, lehký, odpočinout, jeho.*

19. Která z následujících vět obsahuje sloveso v budoucím čase?
a) *Měl by jít v neděli do divadla.* b) *V srpnu pojedou s rodinou na dovolenou.*
c) *Ty se mnou nemluviš?* d) *Některé děti hodně zlobily.*
20. Které z následujících přídavných jmen je napsáno s pravopisnou chybou?
a) *rozuřený,* b) *oddaný,* c) *ranní,* d) *plamenný.*
21. Která z následujících skupin obsahuje pouze slova příbuzná?
a) *vedení, vést, vedoucí, vedro, vedle,*
b) *lepidlo, lepenka, leptat, lepkavý, lepší,*
c) *světlo, svítit, rozsvícený, světluška, světelný,*
d) *povědět, odpověď, náповěda, věřit, vědět.*
22. Který z následujících jazyků se nejméně blíží češtině (nejméně se jí podobá)?
a) slovenština, b) polština, c) ruština, d) angličtina.
23. Které z následujících slov má 4 slabiky?
a) *venkovan,* b) *prodavačka,* c) *ženský,* d) *ošklivě.*
24. Ve které větě musí být za číslici napsána tečka, aby byla věta bez chyby?
a) *Na straně 20 je také pěkná ilustrace.*
b) *Vlak vyjíždí v 16 hodin 36 minut.*
c) *Začátek divadelního představení je ve 20 hodin.*
d) *Karel IV byl nazván Otcem vlasti.*
25. Které z následujících slov obsahuje dvojhlásku *ou*?
a) *poučený,* b) *pouliční,* c) *houkání,* d) *doučování.*
- Text pro úkoly č. 26–28:
- To už je tuze dávno, co vedl na hoře Hejšovině kouzelnickou živnost kouzelník Mag. Jak víte, bývají kouzelníci dobří, kterým se říká čarodějové neboli divotvorci, a kouzelníci zlí, kterým se říká černokněžníci; _____ někdy byl tak hodný, že vůbec nečaroval, a jindy čaroval tak mocně, že hřmělo a blýskalo; někdy ho napadlo, že přšel kamení, a jednou dokonce udělal, že napršely takové malé žabičky. Zkrátka, říká si co chcete, takový kouzelník není žádné příjemné sousedství, a i když se lidé dušovali na kouzelníky nevěří, přece se Hejšovině raději vyhýbali; to se jen tak vymlouvali, když říkali, že je to moc do kopečka – bodejť by se přiznali, že mají strach z Magiáše!*
26. Jakým slohovým útvarem je uvedený text?
a) popis pracovního postupu, b) charakteristika,
c) vypravování, d) dopis.
27. Které z následujících tvrzení přímo vyplývá z úvodního textu?
a) Kouzelníci bývají jenom dobří a jmenují se různě.
b) Magiáš někdy vůbec nečaroval a jindy čaroval tak hodně, až litaly hromy a blesky.
c) Magiáš byl zlý černokněžník.
d) Lidé se ho vůbec nebáli a chodili ho často navštěvovat.

Text pro úkoly č. 26-28:

To už je tuze dávno, co vedl na hoře Hejšovině kouzelnickou živnost kouzelník Magiáš. Jak víte, bývají kouzelníci dobří, kterým se říká čarodějové neboli divotvorci, a kouzelníci zlí, kterým se říká černokněžníci; _____ někdy byl tak hodný, že vůbec nečaroval, a jindy čaroval tak mocně, že hřmělo a blýskalo; někdy ho napadlo, aby pršelo kamení, a jednou dokonce udělal, že napršely takové malé žabičky. Zkrátka, řekněte si co chcete, takový kouzelník není žádné příjemné sousedství, a i když se lidé dušovali, že na kouzelníky nevěří, přece se Hejšovině raději vyhýbali; to se jen tak vymlouvali, když říkali, že je to moc do kopečka – bodejť by se přiznali, že mají strach z Magiáše!

- 26.** Jakým slohovým útvarem je uvedený text?
- a) popis pracovního postupu,   b) charakteristika,
c) vypravování,   d) dopis.
- 27.** Které z následujících tvrzení přímo vyplývá z úvodního textu?
- a) Kouzelníci bývají jenom dobří a jmenují se různě.
b) Magiáš někdy vůbec nečaroval a jindy čaroval tak hodně, až litaly hromy ablesky.
c) Magiáš byl zlý černokněžník.
d) Lidé se ho vůbec nebáli a chodili ho často navštěvovat.

28. Která z následujících vět se nejlépe hodí na vynechané místo v textu?

- a) *Magiáš byl takový prostřední,*
- b) *Magiáš patřil k těm hodným čarodějům,*
- c) *Magiáš patřil ke zlým černokněžníkům,*
- d) *Magiáš stále nevěděl, ke kterým čarodějům se má zařadit.*

Text pro úkoly č. 29–30:

Jeden král měl velkou krásnou zahradu. Bylo v ní mnoho vzácného stromů, ale nejvzácnější byla jedna jablň, co uprostřed zahrady stála. Měla každý den jedno jablko, a bylo zlaté: ráno odkvetlo, ve dne vzrostlo a do noci dozrálo, a druhé ráno kvetlo zas jiné. Ale žádné to zralé jablko nedočkalo se druhého rána, pokaždé se v noci ze stromu ztratilo a nikdo nevěděl kam a jak. Král se proto velice rmoutil. Jednou k sobě zavola svého nejstaršího syna a povídá: „Půjdeš, synu, dnes v noci hlídat; vypátráš-li, kdo mně ta jablka odnáší, pokladu svého nebudu šetřit, abych se ti odměnil; a podaří-li se ti toho zloděje chytit, půl království ti za to dám.“

29. Jakým literárním žánrem je tato ukázka?

- a) pověst,   b) pohádka,   c) povídka,   d) bajka.

30. Jak se nejspíše jmenuje dílo, ze kterého je úryvek vybrán?

- a) *O jabloni,*   b) *O jednom králi,*
- c) *O ptáku ohniváku,*   d) *O zloději.*

Text pro úkoly č. 31–33:

Za velikého vedra přišel jednou hodža Nasreddin na návštěvu a k pití byl přinesen veliký hrnec ovocné šťávy. Lakomý hostitel podal hodžovi maličkou a mělkou lžičku, kterou se nedalo nic nabrat, a velikou naběračku si nechal na pití sám.

Zatímco mohl hodža titěrnou lžičkou jen ulizovat, hostitel si naplnil sběračku, napil se, a že šťáva byla jako led, škytl a povídá:

„Fuj, to mě zabije!“

Žíznlivý Nasredin mu vzal sběračku z ruky a řekl: „Já bez vás na světě nebudu, když vás to má zabít, ať mě to zabije taky!“ A pak už pil jenom Nasreddin.

31. Podle obsahu textu urči jeho nadpis.

- a) *Veliká žízeň,*   b) *Lakomec,*
- c) *Hodža Nasreddin a lakomý hostitel,*   d) *O lžičce a naběračce.*

32. Které z následujících tvrzení vyplývá z úvodního textu?

- a) *Hodža na návštěvě nebyl vůbec pohoštěn.*
- b) *Hostitel byl štědrý a nechal hodžovi celý hrnec šťávy.*
- c) *Hostitel uskrával jen malou lžičkou.*
- d) *Nakonec z hrnce pil jen hodža.*

33. Jakým slohovým útvarem je uvedená ukázka?

- a) popis děje,   b) zpráva,
- c) pozvánka,   d) vypravování.

Text pro úkoly č. 34–36:

Nejstarší doklady pobytu dávných lidí na našem území pocházejí od Berouna, kde byly objeveny jednoduché kamenné nástroje, které zde lidé zanechali před téměř milionem let. Stopy nejstaršího obydlí, velmi jednoduchého, z Přezletic u Prahy jsou staré téměř tři čtvrtě milionu let. Tehdejší člověk už uměl využívat oheň. Vedle hrubých kamenných nástrojů, mezi kterými rozeznáváme hroty sekáče a drasadla (nástroje používané ke strouhání dřeva a kosti), dokázal vyrobit i kostěné dlátko. Živil se lovem koní, srnců a lesních slonů. Obdobně staré nálezy jsou známy také ze Stránské skály u Brna.

34. Odkud pochází úryvek?

- a) učebnice dějepisu,   b) pověst,
- c) řecké báje,   d) učebnice zeměpisu.

35. Které z následujících tvrzení není pravdivé?

- a) *Nejstarší doklady o pobytu lidí na našem území pocházejí od Berouna.*
- b) *Kromě hrubých kamenných nástrojů ještě nedokázali vyrobit nic jiného.*
- c) *Tehdejší člověk uměl využívat oheň.*
- d) *Stopy nejstaršího obydlí jsou staré tři čtvrtě milionu let.*

36. Které z následujících slov je synonymem (slovem souznačným) ke slovu *objeveny*?

- a) *ztraceny,*   b) *zanechány,*
- c) *nalezeny,*   d) *vystopovány.*

Text pro úkoly č. 37–39:

Jak rozšiřují semena a plody živočichové? Na srsti savců se zachycují semena a plody mající háčky, např. lopuchu plstnatého, kuklíku městského, svízele přítuły. Ptáci rozšiřují semena, která jsou v dužnatých plodech, jimiž se živí. Semena mají pevné osemení, které se v jejich trávicím ústrojí nenaruší. Společně s trusem semena odcházejí z ptáčích těl. Tak se rozšiřují např. semena jeřábu, bezu, dřišťálu, kaliny, hlohu, ptačího zobu obecného a další.

Hmyz, především mravenci, rozšiřuje semena, která mají lepkavé výrůstky. Ty mravenci okusují a semena zanášejí blízko svých mravenišť. Tímto způsobem se šíří např. violky a vlaštovičník.

37. Urči podle obsahu textu jeho nadpis.

- a) *Rozšiřování semen a plodů,*   b) *Lesní živočichové,*
- c) *Ptáci,*   d) *Rostliny.*

38. Které z následujících tvrzení plyne z úryvku?

- a) *Na srsti živočichů se zachycují semena s hladkým povrchem.*
- b) *Ptáci rozšiřují semena, kterými se sami živí.*
- c) *Ptáci nerozšiřují semena jeřábu, bezu, dřišťálu a kaliny.*
- d) *Mravenci semena celá zpracují, takže z nich už dál nemůže nic vyrůst.*

39. Odkud pochází úryvek?

- a) učebnice dějepisu,   b) učebnice přírodopisu,
c) učebnice anglického jazyka,   d) čítanka.

Text pro úkoly č. 40-41:

*Jednou z lesa domů se nesa moudrý Ezop
Potká brabce který brabence málem sezob
Brabenec se chechtá
Ezop se ho hned ptá
Čemu že se na trávě v lese
Právě řehťá -*

*Já - povídá brabenec - se taky rád hlasitě chechtám
Chechtám když pupenec kyselinou leptám
Vím - totiž ten brabenec - mravenečník že se mě neptá
Neptá - pozře mě ať se chechtám nechechtám
Kampak by to došlo třeba s pouhou ponravou
Kdyby měla plakat že je ptačí ____!
Ty - ač nejsi brabenec - se taky rád hlasitě chechtej
Chechtej a na svou bídu si nezareptej -*

40. Které z následujících slov patří na vynechané místo v uvedené básni?

- a) návnadou,   b) potravou,
c) odplatou,   d) odměnou.

41. Které z následujících tvrzení o básni je pravdivé?

- a) V básni se slova nerýmují.
b) Báseň obsahuje krátký příběh.
c) V básni se nenachází žádné poučení.
d) V básni vystupují pouze lidské bytosti.

42. Které z následujících přirovnání popisuje lidské vlastnosti?

- a) chodí tiše jako myš,   b) zpívá jako slavík,
c) je tvrdohlavý jako beran,   d) smrdí jako tchoř.

43. Které z následujících přísloví je uvedeno správně?

- a) Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.
b) Komu se nelení, tomu se nezelení.
c) Jak se do lesa volá, tak se z něho křičí.
d) Bez práce jsou koláče.

44. Které z následujících zvýrazněných slov vyslovujeme stejně, jako je píšeme?

- a) Voda přes noc zmrzla a proměnila se v **led**.
b) Petr nečekal na mou **odpověď**.
c) Byl **odpovědný** za správu celého stavení.
d) Kdo dnes vynese odpadkový **koš**?

45. Které z následujících slovních spojení je uvedeno nesprávně?

- a) *kořata si hrála*,   b) *zvířata byla na svobodě*,
c) *děvčata si četly*,   d) *letadla letěla vysoko*.

46. Které z následujících slov je opačného významu ke slovu *vánek*?

- a) *vichr*,   b) *vítr*,   c) *vichřice*,   d) *větrík*.

47. Které z následujících slov se hodí na vynechané místo v textu?

- Na palouku tančily _____.*
a) *lesní víly*,   b) *skřítki*,   c) *děvčata*,   d) *myšlivci*.

48. Ve které z následujících evropských zemí se nemluví slovanským jazykem?

- a) Slovenská republika,   b) Rusko,
c) Chorvatsko,   d) Rakousko.

49. Které z následujících slov neobsahuje předponu *s-*?

- a) *spadnout*,   b) *sypat*,   c) *schoulit se*,   d) *sbírat*.

50. Která z následujících vět obsahuje nespisovné tvary?

- a) *Zavedla hosty do obývacího pokoje*.
b) *Měsíc se schovával za tmavé mraky*.
c) *Nestačili ani mávnout, jak fofrovali*.
d) *Příště si na to dávej pozor*.